

Nofima
IPG1

Høgskolen i Østfold

THE
PACKAGING
ARENA

Østfoldforskning

Den Norske
Emballasjeforening

LÄNSSTYRELSEN I JÄMTLANDS LÄN	
INK	2012 -03- 3 0

SLUTTRAPPORT

*Nordisk Emballasjeutdanning - Nordic
School of Packaging*

Prosjektnummer: R30441-12-09

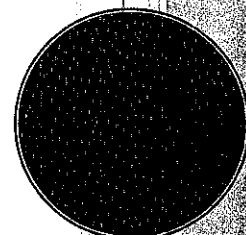
Prosjektperiode: 1.2.2009 – 31.1.2012

Nordic School of Packaging

31.03.2012

INTERREG
www.interreg-sverige-norge.com

Nofima
1981

Høgskolen i Østfold

Østfoldforskning

Den Norske
Emballasjeforening

Elling-Olav Rukke

Elling-Olav Rukke
Prosjektleder
Universitetet for miljø-
og biovitenskap

Caisa Johansson

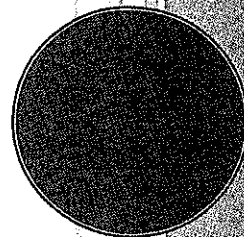
Caisa Johansson
Prosjektleder
Karlstads universitet

Nordic School of Packaging

31.03.2012

INTERREG
www.interreg-sverige-norge.com

Innhold

1. Sammendrag.....	3
2. Prosjektets bakgrunn	4
2.1 Bakgrunn og historie	4
2.2 Småprosjektet – oppsummering	4
2.2.1 Måloppnåelse - småprosjektet.....	5
2.3 Hovedprosjektets mål	5
2.4 Prosjektets omfang og avgrensninger	6
2.5 Finansiering	6
3. Prosjektbeskrivelse, målgruppe, resultat og resultatindikatorer samt effekter.....	6
3.1 Prosjektbeskrivelse	6
3.1.1 Hovedaktiviteter - året 2009	7
3.1.2 Hovedaktiviteter - året 2010	7
3.1.3. Hovedaktiviteter - året 2011	9
3.1.4. Hovedaktiviteter – året 2012.....	11
3.2 Målgruppe	12
3.2.1 Hovedmålgrupper.....	12
3.2.2 Andre viktige interesser	12
3.3 Prosjektets resultater, resultatmål og egne resultatindikatorer.....	12
3.3.1 Prosjektets mål i henhold til søknaden	12
3.3.2 Langsiktige effekter og effektindikatorer	13
3.3.3 Resultater og effekter	13
3.4 Øvrigt.....	15
3.4.1 Prosjektorganisasjon.....	15
4. Indikatorer	15
5. Horisontale kriterier	17
5.1 Grenseregional merverdi.....	17
5.2 Miljø	17
5.3 Likestilling	17
5.4 Mangfold Integrasjon.....	17
6. Informasjonsinnsatser og skyltning av prosjektet.....	18
6.1 Bakgrunn	18
6.1.1. Informasjonstiltak i 2009.....	18
6.1.2. Informasjonstiltak i 2010.....	18
6.1.3. Informasjonstiltak i 2011.....	19
6.1.4. Informasjonstiltak i 2012.....	20
7. Videre arbeid.....	20

8. English summary 20
9. Vedlegg 22

SLUTTRAPPORT

Nordisk Emballasjeutdanning - Nordic School of Packaging

1. SAMMENDRAG

Prosjektets hovedmål var å utvikle felles et studieprogram som dekker behovet for utdanning, samt kandidater til emballasjerelatert industri, handel, forvaltning og forskning. Det er utviklet og markedsført en 2-årig master i emballasjeteknologi/master i forpackning som er et felles masterprogram ved Karlstads universitet (Kau) og Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB)

Videre er det utarbeidet en studieplan for hvordan et bachelorstudium i packaging skal gjennomføres. Det etableres en retning mot emballasje ut fra dagens eksisterende bachelor/ingeniørutdanninger i kjemi. Dette utvikles fra dagens eksisterende grader med et felles introduksjonskurs i emballasje i siste semester, samt at eksamensarbeidet/bacheloroppgaven har en vinkling mot emballasje. Videre opprettes et felles, nettbasert introduksjonskurs som legges på våren 3. studieår. Studiestart høsten 2012.

Det er utviklet og markedsført relevante kurs for etter- og videreutdanning som kan tas som enkeltstående kurs. Etterutdanningen Emballasjeskolen som er blitt tilbudt av Den Norske Emballasjeforening har gjennom prosjektet fått en faglig videreutvikling, og blitt godkjent for 15 studiepoeng. Prosjektet har også utviklet et faglig løp som tilbys ved Universitetet for miljø- og biovitenskap slik at emballasjerelatert kurs kan inngå i en erfarings basert mastergrad.

Forskningsgruppen i prosjektet igangsatte utarbeidelse av en oversikt over relevant forskning innenfor packagingfeltet i Norden. Dette arbeidet ledet videre til en workshop som ble avholdt i Årjäng 23. februar 2011. Målet med workshopen var å styrke kjennskapen til forskningen som er representert i prosjektet samt å vurdere hvilke samarbeidsmuligheter prosjektet kan åpne for. Arbeidet i forskningsgruppen har lagt grunnlag for et mer permanent samarbeid om forskning innenfor packaging. Samtidig har gruppens arbeid bidratt til prosjektets utvikling av studietilbud.

Uteksaminerte studenter fra Karlstads universitet og Universitetet for miljø- og biovitenskap har mulighet til å søke seg inn på doktorgradsstudier innenfor packaging. Videre har prosjektet arbeidet med å knytte kontakter til Lappeenranta University of Technology (Finland). Prosjektet har videre utarbeidet innspill til en søknad fra Lappeenranta University of Technology (Finland) om etablering av Nordisk forskerskole innenfor "New Packaging Solutions". Nordisk Emballasjeutdanning har sett det som viktig å være engasjert i slike initiativ.

En forutsetning for å lykkes med dette var å etablere et langsiktig permanent samarbeid mellom Karlstads universitet (Kau) og Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB). De to universitetene har gjennom tett samarbeid på ulike nivå gjennom tre år etablert

tette bånd. Prosjektet har fått avgjørende bidrag og støtte fra de øvrige partnerne i prosjektet; Høgskolen i Østfold (HiØ), Nofima Mat og Østfoldforskning.

Som det fremgår i punkt 2.1 er dette prosjektet unikt ved at næringslivet, representert ved Den Norske Emballasjeforening, var initiativtager. De fikk meg seg The Packaging Arena i Sverige, og deretter kom universitetene og forskningsinstitusjonene med. Nordisk Emballasjeutdanning har under hele perioden arbeidet i nært samarbeid med næringslivet. Det har bidratt til større bredde i diskusjonene og bedre beslutninger.

Prosjektet har etablert kontakt med Mittuniversitetet, Høgskolan Väst og Innovatum i Fyrbodal-området for å kunne inkorporere relevant faglige kompetanse inn i prosjektet på et senere tidspunkt.

Nordisk Emballasjeutdanning har vært et vellykket prosjekt med et nært samarbeid mellom utdanning, forskning, næringsliv og studenter.

Prosjektledelsen har søkt om videreføring av prosjektet fra 1. april 2012 – 31. august 2014 for å videreutvikle pilotstudiene samt sikre kritisk søkermasse for studietilbudene. Videre skal prosjektet styrke vekst og innovasjon i indre Skandinavia gjennom solide nettverk i packagingindustrien. Forskning og forskningsutdanning skal også utvikles videre innenfor det nye prosjektet.

2. PROSJEKTETS BAKGRUNN

2.1 Bakgrunn og historie

Bakgrunnen for prosjektet er en utredning Den Norske Emballasjeforening fikk gjennomført i 2006 i forhold til å utvikle en samlet emballasjefaglig utdanning i Norge. Det ble samtidig påpekt muligheter for å etablere et tilbud på nordisk basis. I et oppfølgingsprosjekt som ble finansiert av «Tillvekstkorridoren Oslo-Stockholm» innenfor Interreg III, ble behovet for denne type utdanning kartlagt på begge sider av grensen. Det var en entydig konklusjon fra sentrale personer i bedriftene at det var et stort udekket behov for et utdanningstilbud, og at det var en stor fordel om dette kunne utvikles i samarbeid mellom studiemiljøer i Østfold/Follo og Karlstad. Det ble etablert et prosjekt under navnet Nordisk Emballasjeutdanning hvor målet var å etablere et samarbeid mellom institusjonene og utrede mulighetene for et studietilbud innenfor emballering. Dette prosjektet ble støttet av midler fra Interreg innenfor rammen av et småprosjekt.

2.2 Småprosjektet – oppsummering

Småprosjektet ble gjennomført i perioden 16. 6.2009 – 31.1.2009. Målet med småprosjektet var å utvikle grunnlag for et hovedprosjekt som skulle realisere visjonen om et felles studieprogram som dekker behovet for utdanning og forskning, samt kandidater til alle ledd i emballasjens verdikjede, forvaltning og forskning i regionen.

Målet for småprosjektet var videre at det skulle utvikles et langsiktig samarbeid mellom Karlstads universitet (Kau), Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB), Høgskolen i Østfold (HiØ), Nofima Mat og Østfoldforskning om etablering og drift av et felles nordisk forsknings- og utdanningstilbud med Bachelor of Science, Master of Science og doktorgradsutdanning innenfor emballasje og emballering. Prosjektet skulle ha støtte fra interesseorganisasjonene Den Norske Emballasjeforening (DNE) og The Packaging Arena (TPA).

2.2.1 Måloppnåelse - småprosjektet

- Etablert styringsgruppe og forankret prosjektet
- Kartlagt og vurdert eksisterende studietilbud og kartlagt relevant FoU-virksomhet
- Styringsgruppen gjennomgikk en komplett oversikt over emballasjerelaterte kurs som tilbys i dag ved Karlstads universitet, Universitetet for miljø- og biovitenskap og Høgskolen i Østfold. På grunnlag av denne oversikten er det definert et foreløpig behov for nyutvikling av kurs.
- Videre ble det fastsatt hvilke hovedemner som skal dekkes inn av emballasjerettede studier.
- Prosjektet utarbeidet en grunnstruktur for et studieløp for et emballasjerettet studium samt en ramme for fagvalg og spesialisering.

Småprosjektet førte til at samarbeidet mellom organisasjonene i styringsgruppen vil fortsette etter at småprosjektet er avsluttet. Det ble søkt om finansiering av et hovedprosjekt i regi av Interreg.

2.3 Hovedprosjektets mål

Realisere visjonen om et felles studieprogram som dekker behovet for utdanning, samt kandidater til emballasjerelatert industri, forvaltning og forskning.

Visjonen for prosjektet er at det skal utvikles et langsiktig permanent samarbeid innenfor et regionalt kunnskapsnettverk med Karlstads universitet (Kau), Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB) og Høgskolen i Østfold (HiØ), i tett samarbeid med sentrale FoU-miljøer i regionen (Nofima Mat og Østfoldforskning) om etablering og drift av et felles nordisk utdanningstilbud med Bachelor, Master og doktorgradsutdanning innenfor emballasje og emballering. Prosjektet støttes fra interesseorganisasjonene Den Norske Emballasjeforening (DNE) og The Packaging Arena (TPA). Prosjektet skal også videreutvikle kontakten med Høgskolan Väst og Innovatum i Fyrbodalsområdet for å inkorporere deres faglige kompetanse inn i prosjektet. Det skal dessuten utvikles relevante kurs for etter- og videreutdanning som kan tas som enkeltstående kurs. Parallelt med etableringen av utdanningstilbudet skal det arbeides for etablering av felles forskningsprosjekter og med å legge til rette for at allerede pågående forskning, som er relevant for utdanningen, danner en solid plattform for det akademiske forskningsbaserte studietilbudet.

I prosjektet skal utdanningstilbudet og forskningsvirksomheten utvikles og testes innenfor en ramme på tre år. Det tas sikte på å utvikle et kombinert studietilbud rettet mot studenter/kandidater på Bachelor, Master og doktorgradsnivå innenfor eksisterende studielinjer, og hvor det skal utvikles fordypningstilbud innenfor emballasje og emballering. Tilbudet skal også omfatte studietilbud på Bachelor og/eller Master som etterutdanningstilbud for kandidater fra næringslivet og andre målgrupper i Norden. Studiene skal legges opp som et tverrinstitusjonelt samarbeid mellom de ulike utdanningsinstitusjonene der de ulike fagene tilbys ut fra institusjonenes spesialisering. I tilknytning til studieprogrammet skal det utredes konkret innhold i felles forsknings- og utviklingsvirksomhet for å sikre at undervisningen blir forskningsbasert. Miljø- og konsumentdrevet innovasjon innenfor emballasje og emballering kan være et eksempel på et relevant felles forskningsområde.

Prosjektet er nyskapende ved å etablere et forskningsbasert utdanningstilbud innenfor emballering som er noe helt nytt i Norge og Sverige. Tilbudet vil ha potensial for å

rekruttere studenter hele fra Norden og Europa. Prosjektet vil bidra til å skape et permanent samarbeid på tvers av grensen mellom sentrale utdanningsinstitusjoner, viktige næringslivsaktører og bransjeorganisasjoner.

Det er også diskutert deltagelse fra Fyrbodal-området representert ved Høgskolan i Vest og Innovatum. Dette er miljøer som blant annet har spisskompetanse på industrielle prosesser, logistikk og automasjon, og hvor en aktiv medvirkning vil bli diskutert i første fase av prosjektet.

2.4 Prosjektets omfang og avgrensninger

Start og sluttdato: Prosjektets startdato er 1. februar 2009 og prosjektets sluttdato er 31. januar 2012.

2.5 Finansiering

Prosjektet har på svensk side hatt en kostnadsramme på til sammen SEK 5 258 000 for prosjektperioden. I Norge har den samme rammen vært på til sammen NOK 4 738 200. Finansieringsplanen som ble innvilget for de respektive parter har vært som følger:

Svensk finansieringsplan					
Svensk nasjonal medfinans.	2009	2010	2011	2012	SUM
Karlstads universitet	803 652	876 167	876 167	73 014	2 629 000
Europeiska regionala utviklingsfonden	803 652	876 167	876 167	73 014	2 629 000
Sum svensk finansiering	1 607 304	1 752 334	1 752 334	146 028	5 258 000
Norsk finansieringsplan					
Norsk regional medfinans					
Univ. for miljø- og biovit.	675 405	789 703	789 703	114 291	2 369 102
Statlige IR-midler	675 404	789 702	789 702	114 290	2 369 098
Sum norsk finansiering	1 350 809	1 579 405	1 579 405	228 581	4 738 200
Totalt prosjektet	2 958 113	3 331 739	3 331 739	374 609	9 996 200

3. PROSJEKTBEKRIVELSE, MÅLGRUPPE, RESULTAT OG RESULTATINDIKATORER SAMT EFFEKTER

3.1 Prosjektbeskrivelse

Nordic School of Packaging har bestått av syv partnere fra Norge og Sverige. Dette er Høgskolen i Østfold, Østfoldforskning, Nofima Mat, Den Norske Emballasjeforening, The Packaging Arena, Karlstads universitet og Universitetet for miljø- og biovitenskap.

Prosjektledelsen har vært ivarettatt av Universitetet for miljø- og biovitenskap som prosjektleder og Karlstads universitet som prosjektleder på svensk side. En effektiv styring av prosjektet krevde en liten sentral styringsgruppe. Det ble derfor etablert en operativ styringsgruppe som hadde mandat til å fatte beslutninger på vegne av prosjektet.

I perioden har det vært et godt aktivitetsnivå i prosjektet. Erfaringen har vært at det vil være bra med et sterkere trykk fra prosjektledelsen, slik at fremdriften kan utvikles

videre. Vi ser videre at samarbeidet mellom partnerne i prosjektet har utviklet seg svært tilfredsstillende. Noen hovedaktiviteter ordnet kronologisk i løpet av prosjektperioden 1. 2.2009 – 31.1.2012 har vært:

3.1.1 Hovedaktiviteter - året 2009

- a) 9. mars 2009 - Møte i styringsgruppen avholdt ved Karlstads universitet - Styringsgruppe formelt etablert og nedsettelse av fire arbeidsgrupper.
- b) 8. juni 2009 - Møte i styringsgruppen avholdt ved Universitetet for miljø- og biovitenskap.
- c) 11. juni 2009 - Møte med Martin Sundqvist, Uppdragsutbildning, Karlstads universitet.
- d) 22. juni -2009 - Orientering for Karlstads universitet om bakgrunnen for hovedprosjektet.
- e) 23. juni 2009 - Interreg. kurs avholdt ved UMB for deltagerne i hovedprosjektet. Mathis Andersen fra Interreg. orienterte.
- f) Det har vært arbeidet for å få på plass avtaler med ressurspersoner ved partnerinstitusjonene som kan bistå med gjennomføringen av prosjektet.
- g) Arbeidsgruppene har arbeidet under ledelse av styringsgruppen, og avholdt møter etter behov.
- h) 8. september – 9. september 2009: Møte i styringsgruppen ved Hotel Dalsland i Ed.
- i) Et viktig grep for å styrke beslutningsevnen ytterligere i prosjektet har vært etableringen av en operativ kontaktgruppe som er nedsatt av styringsgruppen. I denne perioden har mange av aktivitetene vært rettet mot konkrete tiltak for å utvikle et kurstilbud i tråd med prosjektbeskrivelsen. Dette stiller krav til stadig tettere samarbeid mellom aktørene i prosjektet.
- j) 28. oktober 2009: Innkalt til rapportering av prosjektet til Interreg sekretariatet – Radisson Blue Hotel – Trysil.
- k) November 2009: Prosjektet utarbeidet brosjyre og roll-ups.
- l) 19. – 20. november 2009: Prosjektseminar for alle Interreg. prosjekter, Trondheim. Lars Nilsson og Arne Bjerke deltok på dette seminaret fra prosjektet.
- m) 25. november – 26. november 2009: Deltagelse med 2 representanter på Sverige ledende seminar innenfor packaging; PacSem. Prosjektet ble presentert med eget innlegg på konferansen. Konferansen ble arrangert av The Packaging Arena som også er partner i prosjektet.
- n) Desember 2009: Igangsatt prosess med utarbeidelse og utsendelse av anbudsdokumenter til reklamebyråer. Prosjektet vil i løpet av januar 2010 knytte til seg et reklamebyrå på utvalgte områder.

3.1.2 Hovedaktiviteter - året 2010

- a) Det har vært regelmessig møteaktivitet i prosjektets arbeidsgrupper.
- b) Operativ kontaktgruppe besluttet på sitt møte i januar 2010 at prosjektets navn skal være "Nordic School of Packaging."
- c) Prosjektet har etter anbudsrunde inngått avtale med reklamebyrået Creuna. De skal arbeide med å utvikle kommunikasjonsløsninger for å rekruttere studenter til master- og bachelorutdanning. Det har vært avholdt flere møter mellom prosjektets deltagere og Creuna i perioden. I forbindelse med dette arbeidet ble det avholdt en workshop på Universitetet for miljø- og biovitenskap 19. februar.

- Det ble gjennomført dybdeintervjuer med studenter fra Sverige og Norge for å avdekke studiepreferanser og faglige interesser.
- d) Det er utarbeidet en felles powerpointpresentasjon for Nordic School of Packaging. Presentasjonen er distribuert til alle deltagere i prosjektet.
 - e) Nordic School of Packaging har invitert Lappeenranta University of Technology(Finland) til møte for å få presentert deres utdanningsprogram; "New packaging Solutions". Vår ambisjon er at dette kan lede til et nærmere samarbeid mellom Nordic School of Packaging og Lappeenranta.
 - f) 10. mars 2010: Nordic School of Packaging v/professor Roger Abrahamsen holdt foredrag på fagmesse EasyFair på Hellerudsletta, Norge. Dette er en fagmesse som samler et betydelig antall virksomheter innenfor emballasjeindustrien i Norden.
 - g) Det har vært avholdt møte med ledelsen ved UMB for å orientere om status for prosjektet. Ved UMB har forslaget til masterprogram i emballasjeteknologi blitt godkjent i studieutvalget (instituttnivå). Programforslaget skal senere behandles i universitetets sentrale studienemnd.
 - h) Ved Kau ble studieprogrammet presentert for studienemden 16. april. Studienemden var blant annet opptatt av studenttilstrømning og at programbeskrivelsen skulle være tydelig på at dette var et masterprogram. Programforslaget skal senere behandles i fakultetsnemden ved Kau.
 - i) Nordic School of Packaging v/Jan Ove Holmen holdt foredrag om prosjektet på Värmlandsdagene i Oslo, 22. april 2010.
 - j) PackNews hadde 27. april 2010 en artikkel som presenterte etter- og videreutdanningstilbudet innenfor Nordic School of Packaging.
 - k) Nordic School of Packaging har utarbeidet innspill til Lappeenranta University of Technology(Finland) til søknad som partner i etableringen av en Nordisk forskerskole innenfor "New Packaging Solutions".
 - l) Utviklingsarbeidet er sluttført for flere av kursene som skal tilbys etter- og videreutdanningsmarkedet høsten 2010. Kurs som nå markedsføres er;
 - a. Basiskurs i emballering – Emballasjeskolen 15 studiepoeng: Dette kurset er i gang, og har 16 deltagere.
 - b. User Innovation – 10 høgskolepoeng.
 - c. Massa for Hållbar förpackningsindustri - från ved till färdig massa.
 - m) Reklamebyrået Creuna har i løpet av perioden ferdigstilt sitt arbeid med prosjektets hjemmesider. Disse ble lansert 1. november 2010. Det er også utviklet brosjyre, logo og korte filmintervjuer med næringslivsledere. Kommunikasjonstiltakene skal bidra til å rekruttere studenter både til master- og bachelorutdanning. Det har vært avholdt flere møter mellom prosjektets deltagere og Creuna i perioden. Samarbeidet med reklamebyrået har skjedd med betydelig involvering av kommunikasjonsavdelingene ved de to universitetene.
 - n) Master i packaging skal til avsluttende behandling for godkjenning ved Kau og UMB i løpet av oktober 2010. Ut fra de signalene som er kommet så langt fra begge institusjoner er det grunn til å tro at dette programmet vil bli godkjent.
 - o) Prosjektet avholdt et vellykket fagseminar i Sunne 24. – 25. august 2010. Formålet med samlingen var å få presentert alle kurs for hele styringsgruppen og andre involverte i prosjektet. Hele gruppen bidro med tilbakemeldinger og kvalitetssikring til de enkelte kursansvarlige. Reklamebyrået Creuna presenterte sitt arbeid knyttet til markedsføring av prosjektet. Det ble også gitt en gjennomgang av markedsføringen av etter- og videreutdanningstilbudet innenfor Nordic School of Packaging. Videre var det viktige å få etablert dialog

mellom alle involverte i prosjektet. Et annet viktig punkt på seminaret i Sunne var utviklingen av bachelorstudiet. Dette arbeidet vil bli intensivert høsten 2010.

- p) Nordic School of Packaging har tidligere utarbeidet innspill til Lappeenranta University of Technology (Finland) til søknad som partner i etablering av Nordisk forskerskole innenfor "New Packaging Solutions". Dette initiativet forventes det svar på i løpet av mars 2011.
- q) Det er etablert egen profil for Nordic School of Packaging på læringsplattformen "It's Learning". Dette skal lette tilgangen til informasjon og styrke kunnskapsdelingen blant aktørene i prosjektet.
- r) De nye websidene til prosjektet er ferdigstilt og lansert. Reklamebyrået Creuna har bistått prosjektet med utviklingen av websidene. Adressen er; www.nordicschoolofpackaging.com. Det er også utviklet en brosjyre som skal trykkes i januar 2011. Konkurransen Pizzabox Challenge er lansert for å involvere potensielle søkere i aktivitet på sosiale medier. Nordic School of Packaging har også i perioden lansert egne sider på Facebook. Det er god involvering av kommunikasjonsavdelingene ved universitetene.
- s) Master i emballasjeteknologi ble godkjent i Universitetsstyret ved UMB i møte 28. september 2010. Universitetsstyret besluttet også å avsette inntil kroner 700 000 fordelt over en 3-års periode forutsatt oppstart av studiet. Endelig beslutning fra Kau skjedde 4. November hvor master i packaging ble godkjent. Det betyr at prosjektet har fått etablert masterprogrammet, og at dette er inne i alt informasjons og markedsføringsmaterieill ved universitetene. Dette var en viktig milepæl for prosjektet.
- t) Forskningsgruppen i prosjektet har i perioden arbeidet med å tilrettelegge og planlegge workshop for forskere og forskningsinteresserte i regi av Nordic School of Packaging. Samlingen vil avholdes 1. halvår 2011.
- u) I perioden er det utarbeidet mandat for en arbeidsgruppe som skal utvikle bachelorstudiet i packaging. Arbeidsgruppen skal ledes av Elisabeth Fjærvoll Olsen fra UMB.
- v) Representanter for prosjektet har i perioden avholdt møter med Interreg kontoret i Värmland og Interreg kontoret i Østfold.
- w) Det har vært regelmessig møteaktivitet i prosjektets arbeidsgrupper. Fremdriften er god. Det har også i perioden vært arbeidet for å involvere flere ressurspersoner ved Karlstads universitet og Universitetet for miljø- og biovitenskap.

3.1.3. Hovedaktiviteter - året 2011

- a) Fra 1. januar 2011 overtok førsteamanuensis Elling-Olav Rukke som prosjektleder for Nordic School of Packaging. Elling-Olav Rukke har bred erfaring fra ledende stillinger i industribedrifter som Elopak, Mills og Tine.
- b) Operativ kontaktgruppe er i perioden utvidet med en representant som er prodekan Monica Schagerholm fra fakulteten för teknik- och naturvetenskap ved Karlstads universitet.
- c) Forskningsgruppen i prosjektet arrangerte 23. februar 2011 en workshop for forskning i Årjäng. Workshopen var godt besøkt med representanter fra universiteter og offentlig sektor. Næringslivet var representert gjennom The Packaging Arena og Den Norske Emballasjeforening. Målet med workshopen var å styrke kjennskapen til forskningen som er representert i prosjektet samt å vurdere hvilke samarbeidsmuligheter prosjektet kan åpne for.

- d) Gjennomføring av et masterstudium på 2 universiteter i 2 ulike land krever avklaring av mange praktiske og administrative forhold. Derfor har prosjektet avholdt møter med studieansvarlige ved Kau og også studiedirektør Ole Jørgen Torp ved UMB. Videre er det utarbeidet og undertegnet ERASMUS avtaler slik at studenter kan søke om stipend.
- e) Det har vært gjennomført ulike markedsføringstiltak i perioden for å rekruttere studenter til masterstudiet. Prosjektet har i dette arbeidet et meget godt samarbeid med informasjonsavdelingene ved Kau og UMB. Tiltakene er nærmere beskrevet under punkt 6 i rapporten – informasjonsinnsatser og skyltning av prosjektet.
- f) I vårsemestret 2011 er det kommet en del forespørsler fra industrien om mulighetene for å gjennomføre master på deltid. Derfor vil det være viktig å arbeide videre for en erfarings basert master. Det utarbeides nå ny søknad til Interreg, og en viktig arbeidspakke i denne søknaden vil være utvikling og markedsføring av en erfarings basert mastergrad. En slik arbeidspakke vil sikre nødvendig finansiering av utvikling og markedsføring. Viktige oppgaver vil være å videreutvikle kursmenyen fram mot en erfarings basert master, utvikle et Nordisk nettverk av læresteder, styrke partnerskapet med næringslivet samt utvikle en kommunikasjonsplan. Det kan også vurderes å utvikle et partnernettsverk av bedrifter knyttet til en erfarings basert master. Det kan også være aktuelt å knytte tettere kontakt til Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) i Norge og LO. Tilsvarende kontakter kan etableres i Sverige.
- g) Arbeidsgruppen som har vurdert hvordan et bachelorstudium i packaging skal utvikles la fram sin innstilling 1. April 2011. Arbeidsgruppen, som ble ledet av Elisabeth Fjærvoll Olsen fra Universitetet for miljø- og biovitenskap, konkluderte med følgende:
- a. Det kommer ikke til utvikles en egen bachelorgrad i packaging. Derimot kommer HiØ, Kau og UMB å lage retninger innen for allerede eksisterende bachelor utdanninger som vinkles mot emballasje. HiØ har valgt Bachelor i ingeniørfag- Retning kjemi, Kau har valgt kjemiteknikk og UMB har valgt Bachelor i Kjemi. I tillegg skal det utarbeides et felles kurs i emballasje som studentene kan ta våren i tredje studieår og som skal være nettbasert. Planene legges inn ved de ulike lærestedene fra 2012 slik at det nye kurset tilbys første gang våren 2015.
- h) Forsker Ole Jørgen Hansen ble tilsatt som professor II ved Universitetet for miljø- og biovitenskap for blant annet å bidra til undervisningen ved Nordic School of Packaging. Universitetet for miljø- og biovitenskap har gitt godkjenning til å ansette ytterligere 3 professor II som knyttes til prosjektet. Prosjektledelsen anser koblingen mellom universitetene og næringslivet som spesielt viktig for å bidra til å sikre kunnskapsspredning og stimulere til vekst i regionen. Professor II stillinger gir også tilgang på unik kompetanse som universitetene ikke besitter.
- i) Elling Olav Rukke og Arne Bjerke avholdt møte med Interreg i Tanumshede torsdag 10. mars. Deltagere på møtet var Jørn Haabeth og Janne Eidissen fra Østfold Fylkeskommune og Bo Hamrå og Anette Olofsson fra Västra Götalandsregionen. Målet med møtet var å drøfte hvordan Nordic School of Packaging bør arbeide for å kunne søke om midler for en ny periode fra Interreg. Blant annet ble det pekt på at Høgskolan Väst og Innovatum er miljøer med relevant kompetanse for prosjektet. Det er avtalt møter med disse institusjonene i mai 2011.

- j) Det er også avtalt møte med Mittuniversitetet i mai 2011 for å vurdere grunnlag for et nærmere samarbeid med prosjektet.
- k) Från 1. juli 2011 har Caisa Johansson, lektor i kemiteknik ved Karlstads universitet, tagit över ansvaret som projektledare ved Karlstads universitet efter Lars Nilsson. Caisa Johansson ingår också i den operativa styrgruppen.
- l) Masterstudiet på heltid hadde søknadsfrist 1. juni for søkere til UMB, og 15. april for søkere til Kau. Ved søknadsfristens utløp i Sverige var det kommet inn 3 søkere. Nå er tilbudet av masterstudier omfattende i Sverige, og det er relativt mange tilbud som ikke får nok søkere. Både ut fra interessen i næringslivet, og på bakgrunn av markedsføringstiltakene hadde vi forventet større interesse. Antalet sökande till UMB var 16 studenter men endast 4 av dessa hade masterutbildningen i emballageteknologi som första prioritet. På grund av det låga antalet studenter togs beslut vid respektive lärosäte att skjuta upp starten av masterutbildningen till hösten 2012.
- m) Forskningsgruppen arbetar aktivt med en interreg-ansökan till småprojekt för att finansiera regelbundna möten mellan forskare i Norden som arbetar inom förpackningsområdet. Målet är att bygga upp en gemensam plattform för Kau, UMB och Høgskolan i Östfold för detta ändamål. Gruppen har under perioden haft telefonmötet och målet är att färdigställa ny ansökan.
- n) Svenske Flexografiforeningen avholdt årsmøte i Sunne 5. mai 2011. Nordic School of Packaging hadde stand i utstillingsområdet med roll-ups, brosjyrer og informasjon. Monica Jakobsson, Elling Olav Rukke, Per Jonsson og Arne Bjerke deltok fra prosjektet.
- o) Vid mötet i den operativa styrgruppen den 6. maj 2011 deltog representanter från Mittuniversitetet och möjligheterna till ett fortsatt samarbeide kring utbildning på masterprogrammet diskuterades.
- p) Elling Olav Rukke og Arne Bjerke avholdt møte med Høgskolan Väst (Liselott Lycke) og Innovatum (Tore Helmersson) den 18. og 19. maj 2011. Dessa organisationer har identifiserats som miljøer med relevant kompetanse for prosjektet, spesielt inom ämnesområdet logistik. Möjligheter till samarbeide inom ramen for en ny interreg-ansökan diskuterades.
- q) Vid mötet i den operativa kontaktgruppen den 14. juni i Tanumshede diskuterades ramarna for en ny interreg-ansökan. I anslutning till detta ägde även ett konsulterande møte med Interreg rum. Representantene fra Interreg kom med konkrete råd og tilbakemeldinger som ble innarbeidet i utkastet til ny søknad til Interreg.
- r) Gjennomført møte 14. oktober 2011 med Jan van Stam, Kau og representanter fra Nordic School of Packaging.
- s) I förutvarande rapporteringsperiod redogjordes for ulike markedsføringstiltak for å rekruttere studenter til masterstudiet. Prosjektet har i dette arbeidet et meget godt samarbeide med informasjonsavdelingene ved Kau og UMB.
- t) Konkurransen Pizzabox Challenge som ble lansert på projektets websida, www.nordicschoolofpackaging.com for å involvere potensielle søkere i aktivitet på sosiale medier ledde fram till fem inskikkade bidrag. Utifrån dessa utsågs ett vinnande tävlingsbidrag, där förstapriset var en ipad.

3.1.4. Hovedaktiviteter – året 2012

- a) Under aktuell redovisningsperiode har en utvärdering av markedsføringsinsatsene gjennomført. Hemsidorna har bedømt vara troværdige, moderne og inspirerende. Spørsmålet som står igjen er om man har

lyckats nå ut till rätt målgrupp genom de marknadsföringsinsatser som har vidtagits. En starkare identifiering av målgruppen bör göras inför det fortsatta arbetet. Direktkontakt med potentiella studenter ses som en möjlig väg att gå för att locka fler studenter till utbildningen. Detta bör ske i nära samarbete med branschorganisationer, exempelvis genom att arrangera branschkvällar och/eller studieresor med besök på företag inom förpackningsbranschen. Det är viktigt att nå ut med informationen om att utbildningen är efterfrågad av branschen och att goda utsikter för studenterna att få jobb efter avslutad utbildning finns. Därutöver bör information om möjligheter för blivande studenter att söka ERASMUS-stipendier tydliggöras.

- b) Det har vært regelmessig møteaktivitet i prosjektets arbeidsgrupper. Fremdriften er god. Det har også i perioden vært arbeidet for å involvere flere ressurspersoner ved Karlstads universitet og Universitetet for miljø- og biovitenskap.

3.2 Målgruppe

3.2.1 Hovedmålgrupper

Hovedmålgrupper for prosjektet er;

- Studenter på bachelorstudier innenfor eksempelvis matvitenskap, design, maskinfag, kjemi, logistikk, innovasjon/entreprenørskap, ressursøkonomi.
- Ledere og yrkesaktive i emballeringsrelatert virksomhet på begge sider av grensen
- Yrkesaktive personer fra næringsliv og offentlig sektor

Hovedmålgruppen for studietilbudene innen bachelor og master vil være i aldersgruppen 15-24 år. Deltagere på etter- og videreutdanningstilbud vil være eldre enn 24 år.

Studietilbudet vil gi et solid faglig grunnlag for alle som for eksempel har spesiell interesse for miljøperspektivene og verdikjeden knyttet til emballering.

3.2.2 Andre viktige interessenter

Andre viktige interessenter er offentlige myndigheter og forvaltningsorganer i Norge og Sverige. Spesielt Landbruks- og matmyndighetene og Kunnskapsdepartementet i Norge og det tilsvarende i Sverige.

Utdannings- og forskningsinstitusjonene i Norden er en viktig interessentgruppe for dette prosjektet. Det vil også være studenter ved disse institusjonene, og ellers i Europa, som vil velge de fordypningsstudier som er utviklet gjennom prosjektet.

Videregående opplæring i Norden vil være en interessentgruppe som er viktig fordi elever og lærere bør bevisstgjøres på emballasjens betydning et livsløps- og miljøperspektiv. Det vil bidra til å utvikle holdninger til beste for samfunnet, og styrke interessen for fagområdene knyttet til emballasje og emballering.

3.3 Prosjektets resultater, resultatmål og egne resultatindikatorer

3.3.1 Prosjektets mål i henhold til søknaden

Prosjektet skal realisere visjonen om et felles studieprogram som dekker behovet for utdanning, og bidra med godt kvalifiserte kandidater til emballasjerelatert industri,

forvaltning og forskning. Enkeltstående etter- og videreutdanningskurs skal også utvikles.

Målet for prosjektet er gjennom et treårig pilotprogram å etablere studietilbud på bachelor- og masternivå, både som fordypningstilbud innenfor eksisterende studieretninger på universitet- og høyskoler i prosjektet, samt som etter- og videreutdanning av kandidater fra næringsliv og offentlig forvaltning.

Målet for prosjektet er videre å uteksaminere følgende antall studenter ved de ulike studietilbudene i første kull på studieprogrammet:

- 10 nordiske kandidater med fordypning i emballering innenfor eksisterende utdanningstilbud ved de tre utdanningsinstitusjonene (blant annet næringsmiddelfag, design, maskinfag, kjemi, logistikk, innovasjon/entreprenørskap, ressursøkonomi)
- 20 nordiske kandidater med fordypning i emballering som etterutdanningstilbud
- 2 dr. gradskandidater med fordypning i emballering skal ha startet på sine studier

Det skal gjennom prosjektet etableres et permanent studietilbud innenfor området som skal organiseres/drives av de deltagende partene, eventuelt også i samarbeid med aktører som inkluderes i løpet av prosjektperioden.

3.3.2 Langsiktige effekter og effektindikatorer

3.3.2.1 Resultatmål i henhold til søknaden

Resultatmålene er at studiespesialiseringer for bachelor- og masternivå med tilhørende kursbeskrivelser, markedsførings- og informasjonsplaner samt universitets-/høgskoletilhørighet skal være på plass innenfor prosjektets kostnadsramme innen 1. februar 2012.

3.3.2.2 Langsiktige effekter i henhold til søknaden

Det er etablert studietilbud innenfor emballering på bachelor- og masternivå, både som fordypningstilbud innenfor eksisterende studieretninger på universitet- og høyskoler i området, samt som etter- og videreutdanning av kandidater fra næringsliv og offentlig forvaltning.

Det er etablert et permanent samarbeid på tvers av grensen mellom utdannings- og forskningsmiljø som alle bidrar med sin kompetanse til å utvikle studietilbud for studenter og næringsliv med utgangspunkt i regionens kompetanse knyttet til emballasje og emballasjekunnskap.

I løpet av en fem-års periode skal 100 kandidater ha fullført ulike fordypninger, etter- og videreutdanning eller doktorgrad med fordypning innenfor emballasjerelaterte problemstillinger.

3.3.3 Resultater og effekter

Prosjektets hovedmål var å utvikle felles et studieprogram som dekker behovet for utdanning, samt kandidater til emballasjerelatert industri, handel, forvaltning og forskning. Det er utviklet og markedsført en 2-årig master i emballasjeteknologi/master i forpackning som er et felles masterprogram ved Karlstads universitet (Kau) og Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB)

Videre er det utarbeidet en studieplan for hvordan et bachelorstudium i packaging skal gjennomføres. Det etableres en retning mot emballasje ut fra dagens eksisterende bachelor/ingeniørutdanninger i kjemi. Dette utvikles fra dagens eksisterende grader med et felles introduksjonskurs i emballasje i siste semester, samt at eksamensarbeidet/bacheloroppgaven har en vinkling mot emballasje. Videre opprettes et felles, nettbasert introduksjonskurs som legges på våren 3. studieår. Studiestart høsten 2012.

Det er utviklet og markedsført relevante kurs for etter- og videreutdanning som kan tas som enkeltstående kurs. Etterutdanningen Emballasjeskolen som er blitt tilbudt av Den Norske Emballasjeforening har gjennom prosjektet fått en faglig videreutvikling, og blitt godkjent for 15 studiepoeng. Prosjektet har også utviklet et faglig løp som tilbys ved Universitetet for miljø- og biovitenskap slik at emballasjerelatert kurs kan inngå i en erfarings basert mastergrad.

Forskningsgruppen i prosjektet igangsatte utarbeidelse av en oversikt over relevant forskning innenfor packagingfeltet i Norden. Dette arbeidet ledet videre til en workshop som ble avholdt i Årjäng 23. februar 2011. Målet med workshopen var å styrke kjennskapen til forskningen som er representert i prosjektet samt å vurdere hvilke samarbeidsmuligheter prosjektet kan åpne for. Arbeidet i forskningsgruppen har lagt grunnlag for et mer permanent samarbeid om forskning innenfor packaging. Samtidig har gruppens arbeid bidratt til prosjektets utvikling av studietilbud.

Uteksaminerte studenter fra Karlstads universitet og Universitetet for miljø- og biovitenskap har mulighet til å søke seg inn på doktorgradsstudier innenfor packaging. Videre har prosjektet arbeidet med å knytte kontakter til Lappeenranta University of Technology (Finland). Prosjektet har videre utarbeidet innspill til en søknad fra Lappeenranta University of Technology (Finland) om etablering av Nordisk forskerskole innenfor "New Packaging Solutions". Nordisk Emballasjeutdanning har sett det som viktig å være engasjert i slike initiativ.

En forutsetning for å lykkes med dette var å etablere et langsiktig permanent samarbeid mellom Karlstads universitet (Kau) og Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB). De to universitetene har gjennom tett samarbeid på ulike nivå gjennom tre år etablert tette bånd. Prosjektet har fått avgjørende bidrag og støtte fra de øvrige partnerne i prosjektet; Høgskolen i Østfold (HiØ), Nofima Mat og Østfoldforskning.

Som det fremgår i punkt 2.1 er dette prosjektet unikt ved at næringslivet, representert ved Den Norske Emballasjeforening, var initiativtager. De fikk meg seg The Packaging Arena i Sverige, og deretter kom universitetene og forskningsinstitusjonene med. Nordisk Emballasjeutdanning har under hele perioden arbeidet i nært samarbeid med næringslivet. Det har bidratt til større bredde i diskusjonene og bedre beslutninger.

Prosjektet har etablert kontakt med Mittuniversitetet, Høgskolan Väst og Innovatum i Fyrbodalsområdet for å kunne inkorporere relevant faglige kompetanse inn i prosjektet på et senere tidspunkt.

Nordisk Emballasjeutdanning har vært et vellykket prosjekt med et nært samarbeid mellom utdanning, forskning, næringsliv og studenter.

3.4 Øvrigt

3.4.1 Prosjektorganisasjon

Prosjekteiere har vært Karlstads universitet og Universitetet for miljø- og biovitenskap.

Prosjektleder for Nordisk Emballasjeutdanning – Nordic School of Packaging:

- Professor Roger Abrahamsen, Universitetet for miljø- og biovitenskap 1.2.2009 – 31.12.2010
- Førsteamanuensis Elling Olav Rukke, Universitetet for miljø- og biovitenskap, 1.1.2011 – 31.1.2012

Prosjektansvarlige ved universitetene:

- Prefekt Lars Nilsson, Karlstads universitet 1.2.2009 – 30.6.2011
- Dosent Caisa Johansson, Karlstads universitet 1.7.2011 – 31.1.2012
- Professor Roger Abrahamsen, Universitetet for miljø- og biovitenskap 1.2.2009 – 31.12.2010
- Førsteamanuensis Elling Olav Rukke, Universitetet for miljø- og biovitenskap, 1.1.2011 – 31.1.2012
- Prosjektkoordinator Arne Bjerke. Han har vært prosjektkoordinator under hele prosjektperioden fra 1.2.2009 til 31.1.2012.

Operativ kontaktgruppe har bestått av følgende representanter;

- Førsteamanuensis Elling Olav Rukke, UMB, 2011-2012
- Dosent Caisa Johansson, Kau, prosjektleder Kau, 2011-2012
- Professor emeritus, Per Jonsson, The Packaging Arena, 2009-2012
- Prodekan Monica Schagerholm, Kau, 2011-2012
- Prefekt Helena Håkansson, Kau, 2011-2012
- universitetsadjunkt Monica Jakobsson, Kau, 2009-2012
- Direktør Jan Ove Holmen, Den Norske Emballasjeforening, 2009-2012
- Professor Lars Järnström, Kau, 2009 - 2011
- Prosjektkoordinator Arne Bjerke, 2009 - 2012

Partnere i prosjektet er The Packaging Arena, Karlstads universitet, Den Norske Emballasjeforening, Østfoldforskning, Nofima Mat, Universitetet for miljø- og biovitenskap og Høgskolen i Østfold. Prosjektet er organisert med en operativ kontaktgruppe som har mandat til å fatte beslutninger på vegne av prosjektet. Operativ kontaktgruppe har i prosjektperioden nedsatt ulike arbeidsgrupper etter behov. Arbeidsgruppene har blant annet hatt ansvar for faglig utvikling av studietilbud ved henholdsvis UMB og Kau, forsknings- og utviklingsaktiviteter innenfor emballering samt utvikling av etter og videreutdanningstilbud på Nordisk nivå.

4. INDIKATORER

Før att mäta en del av Interregprogrammets effekter har ett antal indikatorer fastställts i programmet. För varje enskilt projekt har i beslutet angivits vilka dessa är och vilket utfall som förväntas. Jämför nedanstående med ert beslut och rapportera de för ert projekt aktuella indikatorerna. Om värdet är noll ange "0" Om projektet gett resultat på indikatorer som inte finns i beslutet om stöd redovisa även dessa. **Ta därefter bort resterande indikatorer.**

Notera att indikatorer både för A (Ekonomisk tillväxt) och B (Attraktiv livsmiljö) kan förekomma i ett projekt.	Antal enligt projektbeslut	Resultat vid projekt-slut	Kommentarer
Antal kvinnor 15- 24 år som deltar i projektet.	4	22	Studenter har deltatt i markesundersøkelser og tilrettelegging av arrangementer.
Antal kvinner yngre än 15 eller äldre än 24 år som deltar i projektet.	17	23	Deltagere i arbeidsgrupper, prosjektarbeid og annet arbeid.
Antal män 15- 24 år som deltar i projektet.	4	19	Studenter har deltatt i markesundersøkelser og tilrettelegging av arrangementer.
Antal män yngre än 15 eller äldre än 24 år som deltar i projektet.	27	35	I styringsgruppen og fire prosjekt-grupper anslår vi minst 35 aktive deltagere.
Antal deltagande företag med kvinnligt ägande som deltar i projektaktiviteter.	0	0	
Antal deltagande företag med manligt ägande som deltar i projektaktiviteter.	0	0	
Antal deltagande företag med mixat ägande som deltar i projektaktiviteter.	5	4	Styringsgruppen representerer omlag 230 bedrifter på norsk og svensk side tilsammen.
Resultat indikatorer			
(A) Antal formella gränshinder som projektet bidrar till att undanröja.	0	2	Bidratt til å samordne to ulike utdanningssystem. Åpnet for at svenske studenter kan ta erfaringsbasert master i Norge/UMB.
(A) Antal undanröjda upplevda gränshinder.	1	1	Det er idag ikke noe formelt utdanningstilbud innenfor emballasje og emballering som tilbys som et grenseoverskridende tilbud. Videre kan dette bidra til en større grad av harmonisering mellom Sverige og Norge når det gjelder strukturen på høyere utdanning.
(A) Antal kvinner som deltar i gemensamma utbildningar och praktik.	0	0	
(A) Antal män som deltar i gemensamma utbildningar och praktik	0	0	
(A) Antal kvinnliga studenter som studerar del av sin utbildning i det andra landet.	11	0	
(A) Antal manliga studenter som studerar del av sin utbildning i det andra landet.	11	0	
(A) Antal nyetablerade och vidareutvecklade gränsöverskridande kluster.	1	1	Nytablert samarbeid mellom bransjeorganisasjoner og forskning/utdanning innenfor emballasje og emballering.
(B) Etablerade institutionella samarbeiden.	2	3	Nytablert samarbeid mellom Kau og UMB innenfor emballasje og emballering. Videreutvikling av det samme samarbeid innenfor

			utdanning. Nytt samarbeid ved at Østfoldforskning og Høgskolen i Østfold formaliserer samarbeid med Kau. Etablert ERASMUS avtale mellom UMB og Kau.
(B) Nya och vidareutvecklade metoder för stads- och landsbygdsutveckling.	0	0	
Egna indikatorer	Tid-punkt	Resultat	

5. HORIZONTALA KRITERIER

5.1 Grenseregional merverdi

Næringsmiddelindustrien (som er en stor bruker av emballasje og emballasjekunnskap) og emballasjeindustrien er tunge sektorer på begge sider av den sørlige grenseregionen mellom Norge og Sverige. Det er samtidig to klare tyngdepunkt i en klynge av bedrifter innenfor emballasjeområdet kompetansemessig i Karlstad-området og Follo-Østfold. De to kompetansesentrene har i stor grad ulike, men kompletterende kompetanse, som samlet sett vil gi et meget godt grunnlag for et nordisk studieprogram og felles FoU-prosjekter. Karlstad-miljøet har sitt tyngdepunkt kompetansemessig innenfor fibermaterialer og pappersteknikk, forbrukerorientert design, trykketeknikk og tjenesteutvikling. Ås/Østfold-miljøet har sitt tyngdepunkt kompetansemessig innenfor relasjonen mat – miljø og emballasje, polymermaterialer og –teknologi, logistikk og prosessinnovasjon. Prosjektet har arbeidet for å involvere Fyrbodalen-området med Høgskolan Vest og Innovatum slik at de kan bidra til faglig utvikling på begge sider av grensen. Relevant næringsliv i de to regionene er også kompletterende i forhold til materialer, teknologi og anvendelse av emballasje. Målgruppene for studieprogrammet er på begge sider av grensen, noe som vil gi både større omfang og bredde i studieprogrammet og faglig kontakt mellom fagmiljøene i regionen.

5.2 Miljø

Hovedprosjektet har utviklet et utdanningstilbud som øker kunnskapen om miljøspørsmål innenfor emballasjesektoren (emballasjeprodusenter og -brukere) og logistikksektoren ved at studenter og ansatte får et nordisk orientert utdanningstilbud som legger vekt på bærekraft og samfunnshensyn i hele verdikjeden til emballasjen.

5.3 Likestilling

Prosjektet vil bidra til at det blir enklere for både kvinner og menn å få en formell utdanning innenfor emballasje og emballering. Dette kan føre til økt grad av likestilling, og en utjevning av antallet kvinner og menn i bransjen.

Prosjektet vil arbeide kontinuerlig for en utjevning mellom kjønnene i bransjen. Likestilling og integrasjon ivaretas i henhold til de reglementer og den praksis som følges ved universitetene og høgskolene i Norge og Sverige.

5.4 Mangfold Integrasjon

Hovedprosjektet har etablert studietilbud som vil legge til rette for å rekruttere studenter internasjonalt og studenter fra regionen med en flerkulturell bakgrunn for å styrke bredden og mangfoldet i studietilbudet.

6. INFORMASJONSINNSATSER OG SKYLTING AV PROSJEKTET

6.1 Bakgrunn

Det har vært gjennomført ulike markedsføringstiltak i prosjektperioden for å rekruttere studenter og nå fram til andre målgrupper. Prosjektet har i dette arbeidet hatt et meget godt samarbeid med informasjonsavdelingene ved Kau og UMB. Noen hovedaktiviteter i prosjektperioden har vært;

6.1.1. Informasjonstiltak i 2009

- a) Hovedprosjektet har så langt blitt gjort kjent gjennom styringsgruppens seminarer. Videre er det avholdt møter med reklamebyråer som har fått presentert prosjektet.
- b) Vi har også hatt inne gjesteforelesere og representanter fra ulike institutter og avdelinger fra partnerorganisasjonene på våre seminarer.
- c) Det er etablert formell kontakt med informasjonsavdelingene ved Karlstads universitet og Universitetet for miljø- og biovitenskap. Dette vil resultere i mer systematisk informasjonsarbeid.
- d) Det er utarbeidet en informasjons- og kommunikasjonsplan.
- e) På våre presentasjoner benyttes Interreg og EU-logo sammen med våre partnerinstitusjoners logo. Dette bidrar også til å synliggjøre det institusjonelle samarbeidet.

6.1.2. Informasjonstiltak i 2010

- a) Det er inngått en samarbeidsavtale med reklamebyrået Creuna.
- b) Prosjektet har gitt flere foredrag ved større arrangementer. Det er også meget god kontakt mellom bedrifter, bransjeforeninger og prosjektet.
- c) Når det gjelder etter- og videreutdanning er de kurs som er ferdig utviklet inne i en markedsføringsfase, og disse presenteres på universitetenes hjemmesider under navnet Nordic School of Packaging.
- d) Det har også vært oppslag om Nordic School of Packaging i fagtidsskriftet PackNews.
- e) Creuna har arbeidet med kommunikasjonsløsninger for å rekruttere studenter til master- og bachelorstudier. Dette arbeidet har foregått i nært samarbeid med prosjektet samt med representanter fra informasjonsavdelingene ved UMB og Kau. Creunas arbeid er avsluttet, og de har levert følgende;
 - a. Utarbeidet logo for Nordic School of Packaging
 - b. Brosjyre som presenterer masterstudiet
 - c. Designet og utarbeidet grunnstruktur for prosjektets nettsider
 - d. I forbindelse med nettsidene er det utviklet tre filmer som kan generere aktivitet i sosiale medier som You Tube
 - e. Videre er det gjennomført et antall intervjuer med bedriftsledere som uttaler seg om behovet for kandidater med emballasjeutdanning. Intervjuene benyttes
 - f. Arbeidet ble presentert for alle involverte under fagseminaret i Sunne, og deltagerne gav ros til Creuna for godt arbeid.
- f) Det er i perioden vært utstrakt kontakt med informasjonsavdelingene ved Karlstads universitet og Universitetet for miljø- og biovitenskap.
- g) Prosjektet har inngått avtale om leie av webhotell samt kjøpt domenenavn.

- h) Websidene til Nordic School of Packaging er lansert:
www.nordicschoolofpackaging.com
- i) Bedriftsledere fra Norge og Sverige benyttes på websidene til å uttale seg om behovet for kandidater med packaging utdannelse.
- j) Det er etablert god lenking mellom prosjektets internettsider og sidene til universitetene.
- k) Utarbeidet en plan for medieaktiviteter knyttet til masterstudiet.
- l) Nordic School of Packaging har hatt egen stand på Emballasjedagene 4. -5. november 2010 i Sandefjord. Prosjektet har i perioden utarbeidet roll-ups og brosjyremateriell som ble benyttet ved denne anledning.
- m) Prosjektet deltok også med stand og roll-ups/brosjyremateriell på PacSem 1. – 3. desember 2010 i Karlstad.

6.1.3. Informasjonstiltak i 2011

- a) Omtale i Teknisk Ukeblad.
- b) 3000 brosjyrer og flyer er sendt ut adressert til 3-års studenter i Sverige i uke 8.
- c) Deltagelse på NEF Messen, Lillestrøm, 8. – 11. februar 2011.
- d) Utdanning.no (nasjonal utdanningsportal).
- e) Annonsering på Google 14.3-21.3 2011.
- f) Masterstudiet var en av de redaksjonelle hovedsakene på umb.no i omlag 14 dager.
- g) Studiekataloger Norge og Sverige.
- h) Egne kampanjesider på web for Nordic School of Packaging.
- i) Det er gode linker mellom NSP, UMB og Kau.
- j) Facebook sider for Nordic School of Packaging.
- k) Pizza Box Challenge: Konkurransen om gjenbruk av pizzakartongen på våre hjemmesider og facebook.
- l) Roll-up for Nordic School of Packaging er satt opp i vrimleområdet i Bioteknologibygningen på UMB sammen med brosjyrestativ.
- m) Bransjekveld arrangert for potensielle masterstudenter på The Packaging Arena som vertskap.
- n) Utsendelse av pressemeldinger til teknik-journalister. Dette har ikke gitt noe omtale.
- o) EOR og AB har publisert en artikkel som er trykket i Meieriposten nr. 2 - april 2011.
- p) Prosjektet har inngått avtale om leie av webhotell samt kjøpt domenenavn.
- q) Websidene til Nordic School of Packaging er lansert:
www.nordicschoolofpackaging.com
- r) Prosjektet har lansert egne sider på Facebook:
- s) Pizza Box Challenge: Konkurransen for potensielle studenter.
- t) Promotionfilmer for Pizza Box Challenge er lansert. 3 ulike filmer er publisert på våre hjemmesider og søkbare på You Tube.
- u) Det er etablert god lenking mellom prosjektets internettsider og sidene til universitetene.
- v) Skyltning av projektet. Skyltning med utdelade Interregdekaler har gjennomførts. Skyltar sitter uppe på dörrarna till arbetsrum hos medarbetare som är aktiva inom projektet på samtliga involverade avdelningar på Karlstads universitet och även hos den ekonom som är ansvarlig för

prosjektet. Det samme er gjennomført på møterommet til prosjektet og på prosjektleders kontor.

- w) Svenska Flexografiföreningens årsmöte i Sunne, 5. maj 2011. Roll-ups, broschyrer och information.
- x) Affisivering och broschyrer i korridoren vid avdelningen för kemiteknik på Karlstads universitet, information om Pizzabox challenge.
- y) Det er i perioden vært utstrakt kontakt med informasjonsavdelingene ved Karlstads universitet og Universitetet for miljø- og biovitenskap.
- z) Prosjektet har inngått avtale om leie av webhotell samt kjøpt domenenavn.
- æ) Websidene til Nordic School of Packaging er lansert:
www.nordicschoolofpackaging.com
- ø) Bedriftsledere fra Norge og Sverige benyttes på websidene til å uttale seg om behovet for kandidater med packagingutdanning.

6.1.4. Informasjonstiltak i 2012

- a) Prosjektet har egne sider på Facebook samt kampanjesider
- b) Høgskolen i Sør-Trøndelag ble besøkt i november 2011
- c) Høgskolen i Oslo kommer 16. februar til UMB
- d) Høgskolen i Ålesund skal besøkes 28. mars
- e) Det arbeides med rekrutteringstiltak rettet mot Høgskolen i Østfold
- f) UMB vil delta på Easy-Fair
- g) Presentasjonen av masterprogrammet i forpackning på Kau sine hjemmesider.
- h) 1 500 eksemplarer av brosjyren for masterprogrammet skal distribueres til Høgskolan Väst, Høgskolan i Örebro, Høgskolan i Skövde, Høgskolan i Skåne og Mittuniversitetet. Ved Kau vil de også gjennomføres en Pizzabox Challenge – konkurranse.
- i) Kau arbeider sammen med TPA v/Sandra for å busse studenter til bedriftsbesøk (eksempelvis Cloetta) samt foredrag og informasjon om Nordic School of Packaging.
- j) Prosjektet ble omtalt ved kunnskapsminister Tora Aasland Haug sitt besøk ved UMB 16. februar 2012.

Nordisk Emballasjeutdanning – Nordic School of Packaging har som det fremgår av denne oversikten arbeidet løpende med kommunikasjonstiltak for å gjøre prosjektets arbeid kjent i viktige målgrupper.

7. VIDERE ARBEID

Prosjektledelsen har søkt om videreføring av prosjektet fra 1. april 2012 – 31. august 2014 for å videreutvikle pilotstudiene samt sikre kritisk søkermasse for studietilbudene. Videre skal prosjektet styrke vekst og innovasjon i indre Skandinavia gjennom solide nettverk i packagingindustrien. Forskning og forskningsutdanning skal også utvikles videre innenfor det nye prosjektet.

8. ENGLISH SUMMARY

We are a partnership between two highly regarded institutions: Karlstad University in Sweden and the Norwegian University of Life Sciences (UMB). The school also benefits from the cooperation of Østfold Research, Østfold University College and the Norwegian

Institute of Food, Fisheries and Aquaculture research. Nordic School of Packaging also has to partners representing the business community;

- In Sweden: The Packaging Arena is an innovation partner in in the creation of world class packaging solutions. It is our unique services and our unique knowledge that makes this possible. TPA has 50 member companies.
- In Norway: Den Norske Emballasjeforening (DNE) is an executive and coordinating agency for the professional and trade interests present in all parts of the total circuit of packaging. DNE was established 12th of March 1969. Currently the Association has about 200 members represented from the whole industry.

Master in Packaging

The programme comprises 4 semesters, where the final semester will be devoted to thesis work. The first two semesters comprise compulsory courses related to packaging. The aim of the first year will be bringing the student into contact with all areas of packaging that are relevant for developing new packaging solutions. Before starting the third semester the student will make a choice of a profile within a more restricted area of packaging, where at present we offer the profiles Biomaterial-based packaging, Consumer-driven packaging development and Food and packaging.

The education is offered as a co-operation between Karlstad University and the Norwegian university of life sciences in Ås. Karlstad University will also occur as compulsory parts of the programme. Karlstad University is responsible for the two profiles Biomaterial-based packaging and Consumer-driven packaging development whereas the Norwegian university of life sciences is responsible for the profile Food and packaging. The student can also make a choice of an individual profile in co-operation with the programme leader.

Further Studies

Upon completion of the programme, you may continue with doctoral studies in connection to your chosen educational profile. You also need to meet the prerequisites for doctoral studies of the subject chosen.

Bachelor of Science

Nordic School of Packaging have designed a developed a full course description for a Bachelor of Science degree in packaging. The aim of the programme is that students acquire qualifications in the field of packaging incorporating aspect of packaging from materials and processes through environment and value creation.

Executive courses

Nordic School of Packaging has worked in close cooperation with the offices for executive education at the Norwegian University for Life Sciences and Karlstad University in order to introduce executive program within packaging. Some of the courses which have been marketed are;

- Introduction to packaging
- User innovation
- Design and sustainable development
- Pulp and packaging

Research and development

The members of the research group have initiated a project in order to establish an overview over the research papers within packing in the Nordic countries. This work was followed by a workshop held in Årjäng, Sweden the 23rd of February 2011. The aim of the workshop was to strengthen the knowledge of packing research both to the

partners in the project, but also to representatives of the business community and the public sector. Furthermore the workshop was intended to initiate cooperation between new partners within the field of packaging. The research group has also been a valued contributor to the development of study programs and courses.

9. VEDLEGG
